

ναχά ὑψωμένη τῇ γροθιά της νὰν τῇ γίξει κεῖ ποῦ πρέπει καὶ κεῖ ποῦ συφῆρνε νὰ πέσει.

Μὰ ἡ δική μας ἡ Ἐπαναστάσις εἴτανε βιαστική καὶ ἀμελέτητη, δίχως ὀρισμένο πρόγραμμα καὶ δίχως γενικώτερο σκοπὸν. Ἐπαναστάτισε μοναχὰ μιὰ τάξιν καὶ οἱ ἄλλες τάξεις, ἡ ἀπὸ φόβου ἡ ἀπὸ τὸ Ρωμαϊκὸν «ὅς δούμε τί θὰ κάμουνε καὶ αὐτοί;» ἀνοίξανε πύχην τὸ στόμα τους, ὅχι γιὰ νὰ διαμαρτυρηθοῦν ἢ γιὰ νὰ ζητήσουν καὶ αὐτὲς τὸ δικίον τους, μὰ γιὰ νὰ φωνάξουνε Ζήτω!

*

Ο ΜΠΑΜΠΟΥΛΑΣ αὐτὸς ποῦ λέγεται «Στρ. Σύνδεσμος» δὲν μπορεῖ νὰνα κορακοζώητος. Μιὰ μέρα θὰ λείψει. Μὰ δὲ μᾶς λέτε, σὰ λείψει αὐτὸς ὁ μπαμπουλᾶς, τί ὁρμό θὰ τραβήξει ἡ Βουλὴ;

Θὰ κολατσεῖτε καὶ μονάχ' ἐν τὸ φανταστέτε πὼς ἡ Βουλὴ μας μπῆκε ἢ θὰ μπῇ σιγὰ σιγὰ στὸν ἴσιον ὁρμό καὶ εἰ θὰν τῆς χρειάζεται μπαμπουλᾶς πιά. Ἡ συζήτηση γιὰ τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν θὰ σὰς ἀπέλπισε πὼς μπορεῖ νὰ γίνῃ τῆς θάμα στὶς μέρες μας καὶ στὸν τόπο μας. Ὁ κάθε βουλευτᾶς κοίταξε πὼς νὰ φυλάξῃ τὴν κόκα του. Κι ἔσ' τὸ τέλος ἀναγκαστήκανε νὰ ψηφίσουν τὴν «εὐρεία ἐκλογικὴν περιφέρειαν», ὅς ἔφεται γι' αὐτὸ ὁ «Στρ. Σύνδεσμος». Αὐτοὶ οἱ ἔρροι δὲ φταῖνε καθόλου.

*

ΩΣΤΟΣΟ γιὰ μᾶς, πλατιά, στενὴ καὶ στενόμακρη, τὸ ἔξο κάνει. Κανένα κέρδος ἀπὸ τὸ στένεμα ἢ ἀπὸ τὸ ἄπλωμα. Στὴ στενὴ ἐκλογικὴν περιφέρειαν μποροῦσαν καὶ πετυχαίναν καὶ μικροὶ κοματάρχες. Στὴν εὐρεία θὰ πετυχαίνουν μόνο οἱ μεγάλοι. Αὐτὸ εἶναι ὅλο τὸ κέρδος. Μὰ λέτε νάναι καὶ τόσο σημαντικόν;

Σὰ δὲν μπορεῖτε νὰ μᾶς τὸ ἀποδείξετε πὼς οἱ μεγάλοι κοματάρχες εἶναι (γιὰ τὴν πολιτικὴν μιλοῦμε καὶ ὅχι γιὰ τὰ τοῖμα) ἡθικώτεροι ἀπὸ τοὺς μικροὺς καὶ σὰ δὲ φροντίζετε νὰ δώσετε καμιά τέτια πολιτικὴν μόρφωση στὸ λαόν, ὥστε νὰ ξεχωρίζῃ καὶ νὰ ἐκλέγῃ τοὺς καλύτερους, μιὰ τρύπα πάλι στὸ νεστὸ κάνατε μὲ τὴν εὐρείαν σας, ποῦ θάναγκαστεῖτε νὰ τὴν ξναστενέψετε αὐριο μεθῶριον πάλι.

Ράβε ξύλωνε δουλιὰ νὰ μὴ σὺ λείπει. Δὲν ἀξίζει νὰ κεντηθοῦν αὐτὰ τὰ λόγια πάνου στὴ σημαία τῆς Ἐπαναστάσεως;

*

ΝΑ μὴν τὰ ξερομασάμε. Ἐνα λείπει ἀπὸ τὴν κμαρωμένη μας (τὴν Ἐπαναστάσιν δᾶ). Ἡ παληκαριά. Ἀς εἶναι. Ἐνας Τυπάλδης μοναχά... Μὰ αὐτὸς εἴτανε προδότης καὶ πῆγε, τζάνουμ, νὰ κάψῃ τὰ καράβια μας.

Λοιπὸν ποῦ λέτε οὕτε ὑποψία παληκαριάς. Κι ἀποδείχτηκε θεοφάνεια τὴν Τρίτῃ τὸ βράδι μέσθ' ἐπὶ Βουλῇ. Κεῖνοι ποῦ πολέμησανε λυσσαλέα τὸ νομοσχέδιον τῆς εὐρείας, τὰ χρειαστήκανε μὲλις ψιθυρίστικα πὼς ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ μπῆκανε μέσθ' ἐπὶ Βουλῇ. Καὶ τὸ Καν-

πετανάτο, ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μερίδι, μόνο ἓνα σοῦ! ἰ! ἔβγαλε, καὶ αὐτὸ σιγὰ σιγὰ, καὶ πῆγε καλὰ τω.

Κι ὅμως σὲ κάποια Βουλὴ κάποτε (ὅχι στὴ δική μας, γιὰ τὸνομα τοῦ Θεοῦ!) εἶπαν οἱ βουλευτᾶδες στὸ στρατὸ «ἐλάτε βγάλτε μας μὲ τὴν μπαγιονέτα ἀπὸ δῶ μέσα» καὶ ὁ στρατὸς τοὺς τὴν ἔκαμε τὴν χάριν ποῦ τοῦ ζητήσανε.

Μὰ δῶ φοβέται ὁ Γιάννης τὸ θεριὸ καὶ τὸ θεριὸ τὸ Γιάννη.

*

ΣΤΗΝ «Πατρίδα» τοῦ περασμένου Σαββάτου δημοσίευσεν ὁ κ. Λυμπερόπουλος ἓνα φωτεινὸ καὶ στοχαστικὸν ἄρθρον μὲ τὸν τίτλον «Τὰ πανεπιστημιακὰ νομοσχέδια τῆς Κυβερνήσεως», ποῦ δὲν ξέρομεν ἂν ἔδειξαι νὰν τὸ μελετήσῃ ὁ κ. (ἀναμνηστικὸς καὶ λόγου του) Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας. Ὁ κ. Λυμπερόπουλος ποῦναι ὁφειλόμενος τῆς Παθολογίας, ὅχι γιὰ τοῦτο, καὶ διδάσκει, μὲ πυκνὸ πλῆθος ἀκροατήριον, καὶ ἐστὶ Πανεπιστήμιον καὶ ἐστὶν Πολυτεχνικὴν, προτείνει νὰ ἐκλέγονται καθηγητὲς ἐν Πανεπιστήμιον, ὅχι ὅσοι ἔχουν ἐκδόσει μόνο ἐπιστημονικὰ συγγράμματα, μὰ καὶ ὅσοι διδάσκουν ὡς ὁφειλόμενος ἐν Πανεπιστήμιον καὶ ἔχουν τὸ χάρισμα νὰ ξέρουνε νὰ διδάξουνε. Γιατί, καθὼς πολὺ σωστὰ παρατηρεῖ ὁ κ. Λυμπερόπουλος, μπορεῖ νάναι κανεὶς καλὸς συγγραφεὺς μὰ ὅχι καὶ καλὸς δάσκαλος, καὶ τότε οἱ μαθητὲς τοῦ δὲν ἔχουνε νὰ ὠφεληθοῦν καὶ πολλὰ πράγματα ἀπὸ τὴν σοφίαν του.

Τὸ συμπέρασμα τοῦ κ. Λυμπερόπουλου εἶναι πὼς θὰν ἀδιδάξῃ καμιά θέτη ἐν Πανεπιστήμιον νὰ γίνῃται ὁριστικὸς διαγωνισμὸς καὶ νὰ τὴν παίρνῃ ὁ καλύτερος.

ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ

Τὴ βρεφικὴν σου σὺν πρωτάκουσα φωνή,
Γλυκὴν καὶ ἀγνωρίστην ἁρμονίαν,
Σὺν κατὰ ἀνεχτίμην, ξεχωριστὴν,
Σὺν κάποιαν ὑπερδόσμιαν μελωδίαν.

Μοῦ φάνηκε σὺν τὸ ἐκλεπτὸν καὶ ἀτέλειωτον,
Καί, ποῦ αἰώνια θὰ ζῇ καὶ δὲ σβύεται,
Χιλιόπαλμον, γλυκὸν καὶ ὀνειρεντὸν μαζί,
Γυνεὶ μὲ τὴν ψυχὴν πρωταγορευμένην.

Καὶ σὺν πρωτάκουσα τοῦ πόνου τὴν φωνήν,
Τοῦ πόνου σου, ποῦ σ' ἔσβυσε—ὠμίμενα!—
Σὰ σὲ θώρηκα—σὲ ἀκριβέ;—νὰ σπαρταρᾷς,
Μὲ τὰ μάτια σου ἀνέκφραστα, σβημένα.

Σὰ νῆμοιαζε τοῦ μαύρου πόνου σου ἡ φωνήν,
Μὲ τὸν Πόνον τὸν Αἰώνιον, τὴν λαχτάραν,

Ποῦ δὲν πεθαίνει, ὅπως πέθανες ἐσύ,
Μὰ βασιλεύει ἀκοίμητος, κατὰρα!

Ἀντίκρουσα τὸν ἀγκαθένιον Γολγοθᾶ,
Ποῦ αἰώνια θὰ βαστάῃ σταυρωμένην
Τὴν Ἀνθρωπότην, πάντα σκιάβαν τοῦ κοημοῦ,
Κουρελλιάρα, ταπεινὴν, ξεμωραμένην.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Φαίνεται πὼς, ἂ θέλουν οἱ Ἀθηναῖοι, τὸ φετινὸν χειμῶνα θάχουμε θέατρο τῆς προκοπῆς ἐπὶ τὴν Ἀθήναν ὅξω ἀπὸ μπακάλικους ὑπολογισμοὺς καὶ ἀπὸ ἀσυνείδητα καλοπιάσματα τοῦ λαϊκοῦ γούστου.

Τὸ «Πανελλήνιον» μὲ διευθυντὴν τὸν κ. Θωμᾶ Οἰκονόμον, σώνει λίγο νὰ ἐποστηριχθῇ ἀπὸ τὸ κοινόν, καὶ θάνα τὸ θέατρο ποῦ θὰ τιμήσῃ τὴν πρωτεύουσαν καὶ θὰ μᾶς ἀποζημιώσῃ γιὰ τὶς καλοκαιριτικὰς ἀηδίες.

*

Ἀρχίνης τὸ περασμένον Σάββατον μὲ τὸ ἔξοχον ἔργον τοῦ Μαξίμου Γκόρνου «Στὸ Βυθόν». Τὸ πρῶτον βῆμα τοῦ μᾶς ἀπέλειψε γιὰ τὸ κοινόν μας. Τὸ ἔργον εἶναι ἔξοχον καὶ ἑκάστον τοῦ ἔργου καὶ ξεχωριστὸν δράμα καὶ ἑκάστη τοῦ διαμάντι καὶ σκηνὴ καὶ μπαλταδιὰ γερὴ κατὰ τῆς κοινωνικῆς σαπίλας καὶ τῆς ἀδικίας τῆς ζωῆς. Παίχτηκε ὑπέροχα ἀπὸ τὴν καλλιτέχνιδαν κ. Νίτσαν Μουστάκαν ἴσαμε τὸν πρῶτον τόπον ἡθοποιῶν, τὸν κ. Ρώτι, ποῦ σ' αὐτὸ τὸ ἔργον πρωτοβγήκε ἐπὶ τὴν σκηνήν, ὅλοι καλοὶ, ὅλοι στοὺς ῥόλους τοὺς μέσθ', γιὰτὶ εἶχανε διδαχθῇ ὅλοι ἀπὸ τὸν κ. Οἰκονόμον—τὸ μόνο δᾶ σκηρικὸν δάσκαλον ποῦ ἔχουμε—καὶ εἶχανε διδαχθῇ ἔτσι ποῦ νὰ φαίνεται πὼς ὁ ἴδιος ὁ κ. Οἰκονόμον παρασταίνει ἐπὶ τὴν σκηνήν.

Στὸ ἔργον αὐτὸ ὁ κ. Κορτογιάννης, ποῦπαίξε ἴσαμε τώρα ἐν Γερμανικῷ θεάτρῳ, ζωντανέψῃ ἀληθινὰ τὸν «ἀλκολικὸν ἡθοποιόν»—ἕνα ἀπὸ τοὺς δυσκολώτερον τύπους ποῦ βρίσκονται ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Γκόρνου.

*

Καλὸ λοιπὸν τὸ ἔργον, καλὴ καὶ ἡ ἐκτέλεσις, μὰ ὅχι τόσο φέρον καὶ τὸ ἀκροατήριον, γιὰτὶ δὲν τὰ κατάρσῃ νὰν τὸ πολυνώσῃ τὸ ἔργον, νὰ μπεῖ μέσα ἐπὶ τὴν οὐσίαν του, νὰντιερῇ τὴν ψυχὴν του.

— Σώπα, σώπα, Χρυσούλα! Δὲν εἶμαι κακός, τὸ ξέρεις... Σώπα!

— Ναί, ναί, τὸ ξέρω.

Κ' ἔπεσε μπροστὰ στὰ πόδια, σὺν ἄψυχον κορμί, καὶ ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ κλαίῃ—χωρὶς φωνήν, χωρὶς θόρυβον, χωρὶς νὰ σαλεύει. Ἐπὶ καὶ κάποια δέντρα ποῦ πληγώνουν ξυλοκόποι ἀρχίζουν ἐντὺς τὸ βουβὸν κύλιστον κλάμα.

Ἡ παιδική της χαρὰ τῆς Ἀνοῆς ἔμπαινε τώρα μαζί μὲ τὴν δύσιν, ἀπὸ τὸ παράθυρον. Τὰ μαλλιά τῆς Χρυσούλας γελᾶσαν ὡς ἔπεσαν ἀπάνω τοὺς χαδευτικὰς ἡ δύσιν. Ἐνα βάρος ἔβρωσε καὶ χύθηκε μαζί μὲ τὰ δακρυά καὶ χάθηνε. Κι ἀλάφρωσε τὸ στήθακι τῆς Χρυσούλας καὶ ὁ λαιμὸς τῆς ξεπλάνταζε καὶ τὰ λόγια ξεχειλούσανε τώρα ἀπὸ τὴν καρδίαν καὶ φτάνανε στὰ χεῖλιά καὶ πέφτανε ἡσυχᾶ, ἡσυχᾶ, σὰ μελὶ ποῦ στάζει.

— Σ' ἀγαπῶ. Δὲν ξέρω τίποτ' ἄλλο. Δὲν ἔχω ἐγὼ, δὲν ἔχω θέλησιν, δὲν ἔχω περητάνειαν καὶ ντροπὴν! Κλαίω καὶ γελῶ καὶ πεθαίνω χωρὶς νὰ τὸ θέλω, χωρὶς νὰ ξέρω τί κάνω. Κλαίω ὅταν μοῦ λείπεις καὶ εἶσαι μοῖζι τῆς καὶ ἐξαγρυπνῶ καὶ φωνάζω. Κι ὅταν σὲ νοιώσω ἀπὸ μακριὰ νᾶρχεσαι κουρασμένος, θάβελαν νὰ πέσω ὅλη καὶ ν' ἀπλωθῶ

στὸ κατώφλι μαλακά, γιὰ νὰ πατήσῃς καὶ νὰ περάσῃς. Βλέπεις, ἐγὼ δὲν εἶμαι τίποτα. Ἐνα παιχιδάκι ντελικάτο καὶ εὐκολόσπαστον εἶμαι μέσα στὰ χεῖριά σου. Ἐγὼ εἶμαι ἓνα πρᾶμα ποῦ κλαίει, γελᾷ, σπαταλεῖ καὶ δίνεται.

Εἶχε ἀγκαλιάσει τὰ πράγματά του καὶ παραμιλοῦσε. Ἡ κορδέλα ἡ οὐρανία τοῦ κεφαλιοῦ τῆς εἶχε πέσει καὶ τὰ μαλλιά τῆς εἶχανε λυθῇ. Ἡ ζεστασιά τοῦ κορμιοῦ τῆς ἀγκάλιαζε καὶ ζέσταινε τὸ κορμί τοῦ Ὁρέστη καὶ τὸν ἔκανε νὰ νοιώθῃ μιὰ ἡδονικώτατη σωματικὴν εὐτυχίαν.

— Σώπα, Χρυσούλα! Μὴ μιλεῖς ἔτσι! Μὴν κλαίς! Σώπα!

Ἐσκυψε καὶ τὴν χάδεψε. Τὸ ἐγὼ τοῦ ὅλο ἀναγέλλιαζε ἀπὸ τὴν εὐχρηστίαν. Πόσο γλυκὰ καὶ ἡδονικὰ σπαρταροῦνε τὰ σφαχτάρια μέσα στὰ χεῖριά τοῦ σφαχτή! Καὶ πόσο γλυκόπιστον εἶναι τὸ αἷμα τὸ ζεστὸ τῶν ἀνθρώπων ποῦ μᾶς ἀγαποῦνε!

— Δὲν ξέρεις ἐσύ, Ὁρέστη, δὲν ξέρεις.

Ὁ Ὁρέστης χαμογελοῦσε ἀποπάνω τῆς καὶ τῆς χάδεψε τὰ μαλλιά. Ὡ! πόσο ἡδονικὸν εἶναι τὸ τρίψιμον τῶν ψυχῶν ποῦ γρημίζονται καὶ σποῦνε, ὅταν καταδεχτοῦμε ν' ἀπλώσουμε τὸ χεῖρ μας καὶ νὰ τὶς σπρώξουμε λίγο!

— Δὲν ξέρεις ἐσύ, δὲν ξέρεις. Θυμᾶσαι ἐκεῖ πέρα ἐπὶ τὴν Πατρίδα μας ποῦ τηγαίναμε ἐπὶ τὴν ἔξοχον ὀλομόναχον καὶ κυτᾶμε θαυματούμενοι ἀπὸ τὸν ἥλιον τὴν πόλιν καὶ τὴν πολλὴν εὐτυχίαν, τὰ βουὰ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ σπαρτὰ καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἔτρεχες ἐσὺ μπροστὰ μου καὶ ἔπιανες τὶς μὲθ' πεταλούδιτσες γιὰ νὰ τὶς καρφώσῃς ἐπὶ τὴν συλλογὴν σου; Κ' ἐγὼ τὶς λυπόμουνα κατὰκαρδὰ. Σοῦ τῶλεγα καὶ σὺ γελοῦσες—θυμᾶσαι; θυμᾶσαι;

— Θυμοῦμαι! Θυμοῦμαι!

(Ὁ ἥλιος ὁ ἑλληνικὸς γέμισε τὰ μάτια, τὰ μαλλιά, τὰ χεῖριά τοῦ Ὁρέστη. Ὡ! τὰ βουὰ καὶ τὰ σπαρτὰ καὶ ἡ θάλασσα! Καὶ ἡ ἀγάπη ἐκείνη!)

— Θυμοῦμαι! Θυμοῦμαι!

— Ἡ ψυχὴ μου, Ὁρέστη, εἶναι καὶ μένα μιὰ πεταλούδιτσα μὲθ' ἐσὺ, ποῦ τὴν τρυπᾷ πέρα καὶ πέρα—σὺν καρφίτσῃ—ἡ ἀγάπη σου...

Τὰ γόνατα τοῦ Ὁρέστη εἶχανε ζεστὰ ἀπὸ τὸ κορμί τῆς Χρυσούλας. Ὑστερὰ ἀπὸ τὰ μαρτύρια τοῦ νοῦ του, τὰ λόγια καὶ τὰ χεῖδιά τῆς Χρυσούλας, τοῦ χύνανε μιὰν ἀπολαυτικώτατην, ἀνκατα-χρηστικὴν εὐτυχίαν.

(Ἀκολουθεῖ)